

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת וישלח
שנת תשפ"ה

גליון
פ"ד

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

• השפתיים שלו מחיכות

קָמָא וּמְאוּד הַתְּעוֹרְרָתִי מִמֶּנּוּ, אֲנִי רוֹצֶה לְחַזֵּר עַל זֶה בְּפָנֶיכֶם.

הַגְּמָרָא הַקְּדוּשָׁה מְסַפֶּרֶת (בְּבֹא קָמָא ק"ו), הִיָּה מְלָשִׁין שֶׁהִתְחַצֵּף נֶגְדַּ רַב, הִלָּךְ רַב כְּהֵנָּא, תְּלַמִּידוֹ שֶׁל רַב, וְהָרַג אֶת הַמְּלָשִׁין בְּפָנֵי רַב, אָמַר רַב לְרַב כְּהֵנָּא: "תְּבָרַח לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל מְאִימַת הַמְּלָכוֹת שְׁלֵא יִהְיֶה אֹתָךְ, וְתִקְבֵּל עַל עֲצָמָךְ שְׁלֵא תִקְשֶׁה קִשְׁיוֹת בְּשַׁעוֹר שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן עַד שֶׁבַע שָׁנִים", רַב צָוָה עָלָיו כִּי הִיָּה צָרִיךְ כְּפָרָה, עַל שֶׁעָשָׂה דְבַר בְּפָנֵי רַבּוֹ מִבְּלִי לְשֵׂאל אוֹתוֹ קָדָם.

וְאָכֵן רַב כְּהֵנָּא בָּרַח לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, לִישִׁיבְתוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן; שֶׁם הָיָה רַבִּי יוֹחָנָן רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה וְרִישׁ לְקִישׁ הָיָה הַחוּזֵר וְהַמְשַׁגֵּיחַ. הַתְּחִיל רַב כְּהֵנָּא לְשׁוֹחַח עִם הָאֲבָרְכִים בִּישִׁיבָה, הוּא הִקְשָׁה לָהֶם קִשְׁיוֹת עַל הַשַּׁעוֹר שֶׁרִישׁ לְקִישׁ חָזַר אִתָּם מִרַבִּי יוֹחָנָן, סִפְרוּ הַתְּלַמִּידִים לְרִישׁ לְקִישׁ עַל רַב כְּהֵנָּא וְקִשְׁיוֹתָיו, אָמַר רִישׁ לְקִישׁ לְרַבִּי יוֹחָנָן: "תְּתַכּוֹנֵן טוֹב לְשַׁעוֹר שֶׁל מַחֵר, כִּי אֲרִי עָלָה מִבְּבֵל; הִגִּיעַ תְּלַמִּיד חֲדָשׁ שֶׁיְכוֹל לְהַפְרִיךְ אֶת הַשַּׁעוֹרִים כְּלֹאֲחֵר יָד".

הוֹשִׁיבוּ אֶת רַב כְּהֵנָּא בְּשׁוּרָה הָרֵאשׁוֹנָה, הִרִי תְּלַמִּיד חָכֶם גְּדוֹל הוּא, רַבִּי יוֹחָנָן הִתְחִיל בְּשַׁעוֹר וְחִפָּה שָׂרַב כְּהֵנָּא יִקְשֶׁה עַל דְּבָרָיו, אֲבָל רַב כְּהֵנָּא יָשַׁב בְּשִׁקְט

כִּי בָּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת טִבַּע הָאָדָם, כְּשֶׁאָדָם סוֹבֵל, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁמִּישֶׁהוּ מוֹדֵעַ לָזֶה שֶׁהוּא סוֹבֵל - קַל לוֹ יוֹתֵר לְסַבֵּל.

פְּעַם שְׂאֵל אוֹתִי מִישֶׁהוּ: מָה הַתּוֹעֵלֶת בְּמָה שֶׁמוֹהֲרָא"ש כּוֹתֵב בְּמַכְתָּבִים וּבִקְנֻטְרִסִים: "אֵין צַעַר כְּצַעְרוֹ שֶׁל בַּחוּר", וּמוֹהֲרָא"ש גַּם הִיָּה מְסַפֵּר שֶׁבַּחוֹר הִגִּיעַ אֵלָיו מִהַקְצָה הַשְּׁנִי שֶׁל הָעוֹלָם, הוּא נִשְׁקַל לוֹ בְּמַצְחוֹ וְאָמַר: "אֲנִי אֶסִיר תּוֹדָה אֵלֵיכֶם, כִּי אֲנִי בַּחוּר מְבֹגֵר, וְרֵאִיתִי קוֹנְטְרִס שֶׁכְּתַבְתֶּם שֵׁם: 'אֵין צַעַר כְּצַעְרוֹ שֶׁל בַּחוּר', וְזֶה מִמֶּשׁ נִפְחַ בֵּי חַיִּים", - וְהוּא שׂוֹאֵל: מָה הַרְוִיחַ הַבַּחוּר שֶׁמוֹהֲרָא"ש כּוֹתֵב אֶת זֶה בִּקְנֻטְרִסִים וְאֹמֵר אֶת זֶה בְּדַרְשׁוֹת, עֲכָשׁוּ קַל לוֹ יוֹתֵר! הַתְּשׁוּבָה הִיא: "כֵּן" נִהְיָה לוֹ קַל יוֹתֵר! כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ שֶׁמִּישֶׁהוּ יוֹדֵעַ שֶׁהוּא סוֹבֵל, קַל לוֹ יוֹתֵר לַעֲבֹר אֶת הַקִּשְׁיֵי שְׁלוֹ.

לְכֵן אֲנִי אוֹמֵר לְמַלְמָדִים: "אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה עוֹבֵד קִשָּׁה", וְאֲנִי מְקוּהָ שְׂזָה יִתֵּן לָךְ כּוֹחַ לְהַמְשִׁיךְ לַעֲבֹד עִם הַיְלָדִים.

מעשה ברב כהנא

כַּעֲת אֲנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ מִכֶּם, מְלַמְדִים יְקָרִים, דְּבַר קָטָן; אִם הָעֵבוּדָה כְּבֵר קְלָה לָכֶם יוֹתֵר, אֲנִי כְּבֵר יְכוֹל לְבַקֵּשׁ מִשֶּׁהוּ... לְמִדַּתִּי קָטַע גְּמָרָא בְּסוּף מְסַכֶּת בְּבֹא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲנִי מְגִישִׁים בְּפָנֶיכֶם שַׁעוֹר שֶׁמְסַר רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה שְׁלִיט"א לְמַחְנָכִים בְּפֶרֶשׁת כִּי תִשָּׂא ה'תשפ"ד.

לְפָנַי הַשַּׁעוֹר פֶּתַח רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה שְׁלִיט"א בְּנִגּוֹן: "אֲוִי מְלַמְדִים, אֲוִי מַחְנָכִים, אֲשֶׁרִינוּ מָה טוֹב חֻלְקֵנוּ בְּזֶה וּבְבֹא".

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מְלַמְדִים יְקָרִים שְׁלִי. אֲשֶׁרִינוּ מָה טוֹב חֻלְקֵנוּ, שְׁאֲנִי זֹכִים לְשַׁבֵּת עִם יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל וְלִלְמַד אִתָּם תּוֹרָה.

אני יודע שאתה עובד קשה

אֲוִי כְּמָה קִשָּׁה לְהִיּוֹת מְלַמֵּד! לְאָף אֶחָד אֵין הַשְּׂגָה מִהוּ מְלַמֵּד, לְאָף אֶחָד אֵין הַשְּׂגָה מָה עוֹבֵר מְלַמֵּד בְּשַׁעָה אַחַת שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בַּכֶּתֶה; לְאָף אֶחָד אֵין הַשְּׂגָה מָה עוֹבֵר מְלַמֵּד מְאָרוּחַת בְּקָר עַד הַהַפְסָקָה הָרֵאשׁוֹנָה, מִהַהַפְסָקָה הָרֵאשׁוֹנָה עַד אַרוּחַת הַצְּהָרִים, וּמְאָרוּחַת הַצְּהָרִים עַד לְהַפְסָקָה הַבְּאָה, וְאַחֲרֵי הַהַפְסָקָה הַמְּלַמֵּד כְּבֵר בְּאַפִּיסַת הַכּוֹחוֹת וְהוּא נִשְׂאָר עִם הַיְלָדִים עוֹד שְׁלִשְׁת רַבְעֵי שַׁעָה עַד שֶׁהוֹלְכִים הַבֵּיתָה.

וְאִם תִּשְׂאֵל, מָה אִתָּה מְרוּיחַ שְׁאֲנִי אוֹמֵר אֶת זֶה, הָעֵבוּדָה עֲדִין נִשְׂאֶרֶת קִשָּׁה? הַתְּשׁוּבָה הִיא, עֲצֵם הַדְּבַר שֶׁשׁוֹמְעִים שֶׁמִּישֶׁהוּ יוֹדֵעַ כְּמָה קִשָּׁה אֲנִי עוֹבֵד, כְּבֵר עוֹשֶׂה אֶת הָעֵבוּדָה קְלָה יוֹתֵר;

לא חלשא דעתי, לא כל פעם שילד צוחק, הוא מתפונן לפגע במלמד, ישנם ילדים שלא יודעים מה לעשות כשגוערים בהם; יש לבבות שבורים, נשמות שבורות, שכשגוערים בהם, במקום להראות הכנעה - הם מתחילים לצחק, וזה מוביל את המלמד לכעס חזק יותר והוא כבר מתחיל להטעות את עצמו שהוא צריך לחנך פה את הילד.

אבל למען האמת, הילד מתפונן בכלל לצחק ממני? - מספן יש לו מכה; מכה זה לא רק בשפתים, יכול גם להיות שהילד חוטף 'מכות' מההורים שלו בבית. לאחרונה שאל אותי אברך: "מה אני יכול לעשות שאשתי נושכת את הילדים מרב פעם?" - תארו לעצמכם כיצד ילדים פאלו באים לתלמוד תורה...

תבקשו מהשם יתברך

ראש הישיבה שליט"א בכה והתחנן אל המלמדים: אני מבקש מכם מלמדים יקרים שלי; תאהבו את הילדים, ותדעו שהילד לא רע, לילד יש מכה בשפתים שלו.

תבקשו מהשם יתברך: "רבנו של עולם תעזר לי, אני רוצה לאהב את הילדים שלי, אני רוצה לאהב את התלמידים שלי". אני מדבר גם אל עצמי, כי אני גם צריך חזק בפרט הזה, לבקש מהשם יתברך שנאהב את הילדים.

אל תקח את זה אישי

אני יודע שאתם חושבים: שכיבא ראש הישיבה ליום אחד לכפתה שלי, ויראה שחייבים להשליט סדר בכפתה, ואם לא אומרים לילדים איך להתנהג כל הכפתה על גלגלים... זה לא סותר את מה שמדברים כאן, בודאי שצריכים להגיד לילדים איך

לא לגלג, יש לו מכה על שפתיו וזו הצורה שלו! רבי יוחנן הלך במהירות למערה שנקבר בה רב כהנא, הוא רצה להכנס למערה ונחש עמד בפתח המערה ולא נתן לו להכנס, עד שאמר: "נחש נחש, פתח פיה, ויכנס תלמיד לרב", ונתן לו הנחש להכנס, כשנכנס הוא בקש מהשם יתברך שרב כהנא יקום בחזרה, ורב כהנא התעורר, נענה ואמר רבי יוחנן לרב כהנא: "אי הוה ידענא דדרפיה דמר הכי, לא חלשא דעתי", אם הייתי יודע שזו הצורה של הפנים שלך, לא הייתה נחלשת דעתי. רבי יוחנן בקש מרב כהנא שיחזור לישיבה, והוא אמר לו: "אני חוזר רק אם אתה מבטיח לי שלא אמות שוב".

מעשה ברב כהנא חוזר על עצמו מדי יום ביומו

מאוד התעוררתי מהגמרא הזאת, הרגשתי שבשורה הזו בגמרא מתכוננים אלי - שאני יושב עם בחורים, וגם לכל אחד שיושב עם ילדי ישראל; מלמד יושב בראש השלחן ואומר לילד: "שב", והילד לא מגיב או שהוא מחייך לעצמו, ואז עלול לקרות ש'חלשה דעתי', שהמלמד יקבל חלישות הדעת, והוא עוד ילביש את זה בחנוכה: מה זאת אומרת שאתה לא מתרחס למלמד שלך?! ואחר כך: 'נח נפשיה' - הוא הורג את התלמיד; מה פרוש, הוא הורג אותו? - אלא הוא מביש אותו, או שהוא שולח אותו החוצה, או שהוא נותן לו סטירות; כשאדם מת, זה רק פעם אחת, הוא מת וזהו, אבל הילד נשאר חי ומספן הורגים אותו פעם ועוד פעם.

המלמד חושב שהוא צודק, הילד הרי היה חצוף לכל דבר, אבל אומרים חכמינו הקדושים: "אי הוה ידענא דדרפיה דמר הכי,

במשך כל השעור, ולאט לאט הורידו אותו שורה אחר שורה, עד שהושיבו אותו בשורה האחרונה. נענה רבי יוחנן לריש לקיש: "ארי שאמרת נעשה שועל, פי הוא לא מקשה שום דבר בשעור", רב כהנא התבייש, והוא בקש מהשם יתברך: "יהי רצון שיהיו שבע שורות אלו שהורידו אותי, במקום שבע שנים שצוה עלי רב שלא אקשה בשעור", והוא בקש מרבי יוחנן שיחזור שוב על השעור; רבי יוחנן חזר ואמר את השעור ורב כהנא התחיל לשאל את הקשיות שלו, הוא המטיר קשיות בזו אחר זו, עד שכל השעור הפך. בכל קושיא צוה רבי יוחנן שיעלו אותו בחזרה שורה אחת, עד שהוא חזר לשורה הראשונה, רבי יוחנן ישב על שבע פסות (כמו על שבע מזרונים) ובכל קושיא צוה שיורידו לו אחת, עד שהוא כבר ישב על הרצפה.

רבי יוחנן התפעל מאוד מהתלמיד החדש, ומפני זקנותו היו לו גבות ארפות, הוא בקש מהתלמידים שיירמו את גבות עיניו פי רצה לראות מיהו רב כהנא, הרימו והוא ראה את רב כהנא. לרב כהנא היו פנים צוחקות, פי הייתה לו מכה בשפתים ולכן היה נראה שהוא מחייך תמיד, והגמרא מספרת: "חלש דעתי ונח נפשיה", נחלשה דעתו של רבי יוחנן, הוא הקפיד על רב כהנא שמחייך ומלגלג עליו, וכשגורמים חלישות הדעת לצדיק זו סכנה גדולה, ורב כהנא מת; עשו לו לניה וקברו אותו במערה.

למחרת אמר רבי יוחנן בישיבה: "ראיתם את הבבלי הזה, איך הוא לגלג ממני?" אמרו לו התלמידים: "דרפיה הכי", הוא

עוד דבר אני רוצה לבקש מכם, תנו חינוך לכל ילד, תנו מלה טובה לכל ילד.

על ידי תפלה והתבודדות אפשר להצליח

על כל פנים, דעו לכם שאני מחשיב מאוד את העבודה של מלמד, לאף אחד אין השגה מה שעובר מלמד ביום, ומה שמלמד עובר בשעה; ואיך באמת אפשר לקבל פח ללמד עם הילדים? על ידי תפלה והתבודדות! אם קמים בבקר ומבקשים מהשם, אזי השם עוזר ומצליחים.

השם יתברך יעזר, שתהיה לכם הצלחה וסייעתא דשמיא, אמן.

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(באדיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישור 1-2-4-2-1

- שמעו והגרו נפשכם -

השפתים שלו מחיכות מאליהן

המנהלת כתבה לי היום שהיא הייתה צריכה לקרוא לשתי ילדות שחגגו בפתח והיא שוחחה איתן, אחר כך היא שמעה ששתי הפנות מדברות ביניהן: "גם לה אמרו ש'מהיום והלאה כבר תהיי ילדה טובה?' - אה, גם לה אמרו אותו דבר!" ברוך השם שיש לנו מנהלת טובה, שאינה נעלבת אם ילדות צוחקות מאחורי גבה.

לא קרה כלום אם ילדים צוחקים לעצמם, האמרה הקדוש רבי יוחנן שאין לנו השגה בגדלותו, אין לנו משג בגדלותם של הצדיקים, גם הוא אמר: 'אי הוה ידענא דדרפיה דמר הכי, הוה לא חלשא דעתי, אם הייתי יודע ששפתיה מחיכות מאליהן, לא הייתה לי חלישות הדעת.

באו נזכר את הנקדה הזאת; אם אחרי שגערת בילד הוא מתרחק ממך בפנים מחיכות, דע לה 'דרכיה הכי', כך הם ילדים, ישנם ילדים שאחרי שהם מקבלים גערה, הם נותנים חינוך, אין להם פונה רעה בזה.

להתנהג, ואני גם אומר לתלמידים שלי איך להתנהג, אבל 'אי הוה ידענא דדרפיה דמר הכי, לא חלשא דעתי', - חלישות הדעת לא צריכה להיות לה, אל תקח את זה אישי, תזהר לא להכנס לסכסוך אישי ואל תתחיל לירות זיקים על הילדים.

תבקשו גם מהשם יתברך: "רבונו של עולם, תעזר לי, כשילד מחיך לעצמו שלא אקח את זה אישי, מה הייתי עושה אם הוא היה הילד שלי?" - ברוך השם, השם אוהב אותי מאוד, והשם נתן לי ילדים מאוד חמודים ויקרים, והרבה פעמים קורה שאני יושב במשרד (באותו בנן של התלמוד תורה) והמלמד מסלק את הבן שלי מהתלמוד תורה, הוא שולח אותו אלי למשרד, מה אעשה? זה הרי הבן שלי, אז אני כותב לו פתק בלשון הקדש, כדי שהבן שלי לא יבין מה שכתוב שם, ואני כותב למלמד: "אנא, ראה לבבי הנשבר והנדכה..." ואני מבקש סליחה מהמלמד, ואני גם מבקש מהשם יתברך, כי כשמדבר בילד שלי אני אוהב אותו.

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

האם צריכים להסתכל רק על הדברים הטובים, או שצריכים לחנך את הילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

רציתי לשאל לגבי מה שרבונו אומר בלקוטי מוהר"ן חלק א, תורה רפב - שצריכים להסתכל רק על הטוב של השני, ואז הרע יתבטל מאליו; שבכלל לא יסתכלו על הרע של השני.

השאלה שלי היא איך אפשר לקיים את זה למעשה בבית עם הילדים. למעשה

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

זו טעות שאנשים עושים, חושבים שיש זמן לחנך את הילדים כשהם יגדלו; זו טעות, חנוך מתחיל כשהילדים עדיין קטנים. הורים שמשגיחים על הילדים שלהם כשהם עדיין קטנים, מחנכים אותם ללמוד ולתפלה ולקיום המצוות, הילדים יהיו יהודים פשרים. בפרט בנות שצריכות שמירה יתירה, כפי שחכמינו זכרונם לברכה אומרים (תנחומא נשא, י): על

הרי צריכים לחנך אותם לתקון המדות, פשרות, צניעות וכן הלאה, וכי אפשר לומר שלא יסתכלו בכלל על הרע שהם עושים ויתבוננו רק בטוב? האם זה מספיק בשביל שהם כבר מעצמם יהיו טובים? או שכן צריכים לעזור אותם להתנהג בדרך הנכונה? ואם כן, איך זה מסתדר עם התורה הנזכרת לעיל?

יישר כח על הכל.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שמני-ב, כ"ג ניסן, אסרו חג פסח, שנת תשע"ח לפרט קטן

הפסוק (במדבר ו, כד): "יברכך ה' וישמרך", "יברכך - בכנים, וישמרך - בכנות", פי בנות צריכות שמירה יותר מבנים; אם לא נזהרים כשהן קטנות שהן יתלבשו בצניעות אחר כך יהיה קצת מאחר מדי.

אצל הרבי הקדוש מסאטמער זכותו יגן עלינו נכנסה פעם ילדה קטנה עם שרוולים קצרים, כשהרבי ראה זאת הוא שאל: "של מי היא?" אז קראו לאחד מהגבאים והרבי הוכיח אותו: "איך אתה מרשה לבת שלך ללכת עם שרוולים קצרים? זה לא צנוע!" ענה היהודי: "רבי, היא עדין מתחת לגיל שלוש", ענה הרבי: "אני לא רוצה לשמע תרופים, צריכים לשמור על צניעות"; אם נזהרים על הילדים כשהם עדין צעירים, אז הם גדלים יהודים כשרים, אבל אם מרשים לילדים להתלבש כמו שהם מתלבשים ולא אומרים להם כלום, בתרוץ: 'הם עדין צעירים', אחר כך לא יוכלו לעשות כלום.

את הילדים צריכים לחנך ואם לא מחנכים אותם הם יצאו לתרבות רעה, כפי ששלמה המלך אומר (משלי יג, כד): "חושף שבטו שונא בנו, ואהבו שחרו מוסר", מי שאוהב את בנו אומר לו מוסר, ומי שלא אומר מוסר סימן שהוא שונא את בנו.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (שמות רבה א, א): כשאדם לא מחנך את בנו הן יצא לתרבות רעה. כפי שאנחנו רואים אצל אברהם אבינו; הוא ראה שישמעאל מגיע הביתה עם פסל ומשחק עם עבודה זרה,

להשיבו בתשובה, אם מסתכלים על השני במבט טוב, מחפשים בו מעט טוב, על ידי זה אפשר להחזיר אותו להשם יתברך, כמו שכתוב בפסוק (תהלים לו, י): "יעוד מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו, אם תמצא בו עוד מעט ואין רשע" - מעט טוב שבאותו פרט הוא אינו רשע, אזי: 'והתבוננת על מקומו ואיננו', הוא כבר לא ישאר במעשיו הקודמים, אלא הוא יחזר אל השם יתברך.

אותו דבר - אומר רבנו - הוא עם האדם בעצמו; הסבה שאדם עושה מעשים רעים היא בגלל שהוא חושב: 'אני כבר במילא רשע, אני כבר לא יכול לחזור אל השם יתברך', אבל אם הוא מוצא בעצמו מעט טוב, אזי הוא כבר יכול לחזור אל השם יתברך. לכן אני לא מבין מה הסתירה בין חנוך לבין לדון לכף זכות; להפך כשמסתכלים במבט טוב על הילדים, מרחמים עליהם, אזי אפשר לדבר אליהם יפה, אזי אפשר לעורר אותם שילמדו ויתפללו ויתלבשו בצניעות וכו'.

השם יעזר שתצליח בכל העניינים.
...
(עצתו אמונה חלק ד', מכתב רצד)

אבל הוא לא אמר לו כלום כי הוא רחם עליו, עד שהוא היה צריך לגרש אותו מהבית כדי שלא יקלקל את אחיו יצחק. כך גם היה עם עשו; כתוב בתורה (בראשית כה, כח): "ויאהב יצחק את עשו, כי ציד בפיו", יצחק אהב את עשו ולא אמר לו כלום, ובסוף הוא ירד מהדרך; רואים מזה, שפשאדם לא אומר מוסר לילדים שלו בעודם צעירים הוא יתחרט אחר כך.

כדאי שתעין במדרש (פרשת שמות - רבה א, א; תנחומא א), ותראה שחכמינו הקדושים מפרטים עוד ספורים. חז"ל מספרים על אבשלום ואחיו אדוניה שאביהם דוד המלך לא אמר להם מוסר ומה קרה אדם בסוף. אבל את הילדים שפן מחנכים, הם גדלים צדיקים גדולים; אברהם אבינו חנך את יצחק, יצחק חנך את יעקב וכן הלאה, ועל ידי זה הם נעשו צדיקים גדולים והרוו הרבה נחת.

תסלח לי אבל אני לא מבין מה אתה שואל; מה הקשור בין הדברים, מה הקשר בין חנוך הבנים לבין לדון לכף זכות? להפך, אם דנים את השני לכף זכות, לא מסתכלים עליו כרשע, אזי אפשר להחזיר אותו אל השם יתברך. זה מה שרבנו אומר (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב): "דע פי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370